

Vern Vefsna mot kraftutbygging Lørdag 8. november 2003

Disse to har tatt en pause ved Simskardvatnet med Kvigtinden i bakgrunnen. (Foto: Sigurd Myrer)

Det varierte landskapet i Vefsna-vassdraget gir store muligheter for varierte opplevelser for både små og store. Disse barna koser seg i Susna.

Et vassdrag rikt på opplevelser

Vefsna-vassdraget har kilder i Børgefjell og langt inne i Sverige. Elva renner ut i Mosjøen og deler Norge i to.

Kartet viser hvordan Vefsna har utspring langt inne i Sverige og flere steder i Nye Børgefjell nasjonalpark

Vefsna drenerer en vesentlig del av Børgefjell nasjonalpark, og på grunn av

områdets utstrekning fra fjord til høyfjell, omfattes det av mange naturtyper. 20 prosent av arealet på norsk side er definert som villmark og 60 prosent er inngrepsfrie områder. Det varierte landskapet gir stor opplevelsesverdi og er meget attraktivt for jakt, fiske og friluftsliv.

Området har god tilgjengelighet for allmennheten siden staten eier det meste av området. Det selges jakt- og fiskekort både til lokal befolkning og til folk som kommer tilreisende - også på privat grunn. Det er mange gode viltbiotoper langs vassdraget, både for småvilt og hjortevilt, og området har også mange rødlistearter som Norge har et spesielt forvaltningsansvar for.

Rikt fiske

Før Vefsna ble infisert av lakseparasitten Gyrodactylus Salaris (gyro), var vassdraget det klart viktigste for atlantisk laks i

Vern Vefsna mot kraftutbygging Lørdag 8. november 2003

Nordland og blant de 10 beste lakseelver i landet.

I Nord-Norge var vassdraget det tredje største etter Tana og Alta med en totalfangst fra laks og sjøørret på opptil 20 tonn årlig.

Nå har gyroparasitten dessverre redusert laksebestanden kraftig, men laksestammen i Vefsna er tatt vare på i levende genbank. Den stedege stammen vil derfor etter en gyrobehandling kunne tilbakeføres vassdraget.

Imidlertid har sjøørreten hatt fordel av at laksebestanden er redusert. Vefsna er i dag blant de to-tre beste sjøørretvassdrag i landet når det gjelder oppfisket kvantum, med mye stor fisk på opptil 6 til 8 kg. Dessuten er det en meget god bestand av storvokst stasjonær ørret av ypperlig kvalitet i de øvre deler av vassdraget. Vassdraget huser også harr, - den eneste kjente naturlige forekomst av denne arten i Nordland fylke.

Gode kår for laks

Det er bygd 14 laksetrappet og den totale lakseførende strekningen i vassdraget er 142 km. De mest verdifulle delene er Austervefsna, Susna og Unkra, og det er nettopp disse områdene som blir mest berørt av de foreliggende kraftutbyggingsplanene.

Laksforsen, i bakgrunnen, er en av juvelene i det mektige Vefsna-vassdraget. Og en av landsdelens mest besøkte turistattraksjoner! (Foto: Sigurd Myrer)

Ved en tilbakeføring av laksestammen i et friskmeldt vassdrag er det dermed av den største betydning at disse områdene er intakte. Det er også her storlaksen har sine

viktigste gyte- og oppvekstområder, og en reduksjon av vannføringen her vil få dramatiske konsekvenser!

Laksforsen og Forsjordforsen er juvelene i distriktet og er blant de beste i Norge for sportsfiske etter atlantisk laks! Det var i over 100 år engelske sportsfiskere ved disse fiskeplassene.

For øvrig har et enstemmig kommunestyre i Vefsn gått inn for at Vefsna blir Nasjonalt laksevassdrag. Det samme har også Fylkesmannen i Nordland og Villaks-utvalget (Rieber Mohn-utvalget)

Reindrift

Det er viktige samiske interesser knyttet til reindrift, jordbruk, utmarksnæring, kulturmiljø og kulturminner innenfor nedbørsfeltet til Vefsna. For dagens reindrift er området av særlig stor betydning da beite-, kalvings- og flytteområdene stadig har blitt innskrenket.

Verneverdig i 30 år

Det er 12 vassdrag i Norge over 4000 km², og av disse er det bare Tana som er helt uberørt av kraftutbygging. Trysilelva er den andre med bare noen småkraftverk. Begge disse vassdragene er vernet. Vefsna er det tredje og siste vassdraget som er så stort og tilnærmet uberørt av vannkraftutbygging.

I en fagrapport fra 1990, utarbeidet av en ekspertgruppe på oppdrag fra Nordisk Ministerråd, er Vefsna blant 14 norske vassdrag som er foreslått vernet som et av de mest verdifulle vassdrag i Nordisk vassdragsnatur! Vefsna er i dag det eneste vassdraget i dette utvalget som ikke er vernet!

I mer enn 30 år har Vefsna vært vurdert i utallige rapporter, utredninger og planer som omhandler vassdragsvern og eller kraftutbygginger.

Konklusjonene har hele veien entydig vært at Vefsna har store verneverdier, og klart oppfyller kriteriene som er satt for verneplanarbeidet. Disse verneverdiene er ikke blitt mindre med årene, og det er nå mer klart enn noen gang at Vefsna må gis et varig vern mot kraftutbygging.

**Noen som allerede
går inn for vern**

Direktoratet for Naturforvaltning
Natur og ungdom, Riksantikvaren
Sametinget, Vefsn Jeger- og
Fiskerforbund, Leirfjord Jeger- og
Fiskerforbund, Nordland Jeger- og
Fiskerforbund, Norges Jeger- og
Fiskerforbund, Vefsn lokallag av
Naturvernforbundet,
Naturvernforbundet i Nordland,
Norges Naturvernforbund
Vefsn RV, Vefsn Sportsfiskeklubb
Vefsn SV, Hattfjelldal SV, Nordland
SV, SV's stortingsgruppe, Vefsn
Venstre, Nordland Venstre, Den
Norske Turistforening, World
Wildlife Fond – Norge